

ผลงานการจัดการความรู้

เรื่อง การพัฒนารูปแบบการให้ความรู้ในโรงเรียนพ่อแม่แบบสหสาขาวิชาชีพ

กลุ่ม/งาน ที่ดำเนินการ คลินิกฝากครรภ์ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ 6 ขอนแก่น

1. ทำไมจึงทำ “ จัดการความรู้ในเรื่องนี้ ”

จากมาตรฐานโรงพยาบาลงานอนามัยแม่และเด็ก หมายถึง โรงพยาบาลที่มีการจัดระบบบริการที่ได้มาตรฐานตามกระบวนการคุณภาพ ตั้งแต่ระยะตั้งแต่ครรภ์ คลอด หลังคลอด การเลี้ยงดูบุตรอายุ 0-5 ปี โดยชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการบริการ สำหรับการให้ความรู้ในหลักสูตร โรงเรียนพ่อแม่ ในระยะตั้งครรภ์มีทั้งหมด 2 ครั้ง ซึ่งในปัจจุบันผู้ที่ทำการให้ความรู้จะเป็นบทบาทพยาบาลวิชาชีพเพียงคนเดียวเท่านั้น แต่เนื่องจากรูปแบบการให้ความรู้เพียงวิทยากรคนเดียวทำให้หญิงตั้งครรภ์และสามีเกิดความเบื่อหน่ายไม่สนใจฟัง ไม่มีความหลากหลาย ทำให้ไม่สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปสู่การปฏิบัติจริงในระยะหลังคลอดได้ ดังนั้นงานคลินิกฝากครรภ์จึงพัฒนารูปแบบการให้ความรู้ร่วมกันของสหสาขาวิชาชีพ ซึ่งประกอบด้วย สูติแพทย์ เภสัชกร พยาบาลวิชาชีพคลินิกฝากครรภ์ ห้องคลอด คลินิกนมแม่ และนักโภชนาการ ให้มีส่วนร่วมมาให้ความรู้แก่หญิงตั้งครรภ์และสามี โดยพยาบาลวิชาชีพแผนกฝากครรภ์เป็นผู้ประสานงาน รวมถึงการดำเนินการอบรม ดูแลอำนวยความสะดวกและควบคุมกลุ่ม งานคลินิกฝากครรภ์จึงได้ประชุมเพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาและได้ข้อสรุป ดังนี้

ครั้งที่ 1

1. เภสัชกรให้ความรู้เรื่องยาบำรุงเลือด
2. เปิดวิดิทัศน์เรื่อง การปฏิบัติตัวขณะตั้งครรภ์ โภชนาการในหญิงตั้งครรภ์
3. สูติแพทย์ให้ความรู้เรื่องการดูแลสุขภาพของแม่ระยะตั้งครรภ์ พร้อมตอบคำถาม
4. เปิดวิดิทัศน์เรื่อง การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่
5. พยาบาลวิชาชีพให้ความรู้เรื่อง บทบาทของพ่อแม่ การใช้สมุดบันทึกสุขภาพ การตรวจเลือดพ่อแม่ การดูแลสุขภาพของแม่ระยะตั้งครรภ์
6. เปิดวิดิทัศน์เรื่องโรคธาลัสซีเมีย

พยาบาลวิชาชีพงานฝากครรภ์สรุปประเด็นสำคัญโดยหญิงตั้งครรภ์และสามี ได้มีส่วนร่วมในสรุปสิ่งที่จะนำไปปฏิบัติ พยาบาลสรุปอีกครั้ง ด้วย massage take home เพื่อให้ติดไว้ในความทรงจำ

ครั้งที่ 2

1. เปิดวิดิทัศน์เรื่องการเตรียมตัวเพื่อคลอดสำหรับหญิงตั้งครรภ์
2. เปิดวิดิทัศน์เรื่อง นมแม่ทุนสมองและวิธีการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่
3. พยาบาลวิชาชีพงานฝากครรภ์สรุปประเด็นสำคัญโดยหญิงตั้งครรภ์และสามีได้มีส่วนร่วมในสรุปสิ่งที่จะนำไปปฏิบัติ และพยาบาลวิชาชีพสรุปอีกครั้ง ด้วย massage take home เพื่อให้ติดไว้ในความทรงจำ

2. ความแตกต่างระหว่างกระบวนการก่อนและหลังการจัดการความรู้ (เป็นอย่างไร)

ก่อนทำ : หญิงตั้งครรภ์และครอบครัวเกิดความเบื่อหน่าย ไม่สนใจฟัง ไม่มีความหลากหลายทำให้ไม่สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปสู่การปฏิบัติจริงในระยะหลังคลอดได้

หลังทำ : หญิงตั้งครรภ์และครอบครัวให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมกลุ่มและมีความตั้งใจและสนใจฟังมาก มีการซักถามในข้อสงสัยจากแพทย์โดยตรงทำให้มีความเชื่อถือน่าเชื่อถือมากขึ้นสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปสู่การปฏิบัติจริงในระยะหลังคลอดได้

3. ผลการปฏิบัติตามแนวทางการจัดการความรู้ใหม่ดีขึ้นกว่าเดิมอย่างไร

1. หญิงตั้งครรภ์และครอบครัวมีความรู้เพิ่มมากขึ้น
2. หญิงตั้งครรภ์และครอบครัวให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมกลุ่ม
3. หญิงตั้งครรภ์และครอบครัวมีความสนใจและตั้งใจฟังความรู้
4. หญิงตั้งครรภ์และครอบครัวสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปสู่การปฏิบัติจริงในระยะหลังคลอด
5. หญิงตั้งครรภ์และครอบครัวได้รับความรู้โดยตรงจากวิชาชีพในแต่ละสาขา
6. บุคลากรในหน่วยงานเกิดความรักความสามัคคี ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
7. บุคลากรในหน่วยงานได้เรียนรู้การทำงานเป็นทีม
8. อัตราความพึงพอใจของหญิงตั้งครรภ์และสามีต่อหลักสูตรการให้ความรู้ในหลักสูตร โรงเรียนพ่อ-แม่ งานคลินิกฝากครรภ์ อยู่ในระดับมาก เท่ากับร้อยละ 53.16 ระดับมากที่สุดเท่ากับ 43.04
9. ความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมอบรมโรงเรียนพ่อแม่

รายละเอียด	1 (น้อยที่สุด)	2 (น้อย)	3 (ปานกลาง)	4 (มาก)	5 (มากที่สุด)
1. การต้อนรับและการลงทะเบียน	0.6	0.6	16.45	62.02	20.9
2. สถานที่จัดอบรมเหมาะสม	0	2.53	27.6	55.06	22.15
3. รูปแบบการสอนเหมาะสม	0	0.6	10.12	62.70	27.22
4. ระยะเวลาการจัดการอบรม	0	0.6	17.08	51.27	27.84
5. ประโยชน์ของเนื้อหาการบรรยาย	0	0	6.32	41.13	52.53
6. ความรู้ ความเข้าใจ ของเนื้อหาการสอน หลัง ฟังบรรยาย	0	0	4.63	53.79	43.04
7. วิทยากร/ผู้สอน	0	0	5.69	56.33	37.97
8. ความพึงพอใจภาพรวมต่อการอบรมครั้งนี้	0	0	3.79	53.16	43.04

4. ข้อเสนอแนะเพื่อพิจารณาต่อยอด

1. ควรนำมาใช้ในการให้ความรู้ในรูปแบบโรงเรียนพ่อแม่ ของกรมอนามัย
2. ควรทำการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมใน การพัฒนารูปแบบการให้ความรู้ในโรงเรียนพ่อแม่แบบสหสาขาวิชาชีพ

รูปภาพประกอบ

